

Biotheek Netknipsels #96 – 21 januari 2005

Na enkele weken wegens verlof en ziekte er tussenuit geweest te zijn: Gevleugelde uitspraken van hoge pieten of gegronde bevindingen van mensen ten velde, u kan het voortaan weer wekelijks lezen in onze Netknipsels.

Hartelijke groet,
Dirk Verdickt
de Biotheek

In dit nummer:

NATIONAAL

Biologische zuivelsector gaat afzetplatform oprichten

Beperkte omzetsdaling bij veiling Brava

"Boer moet weer loon naar werken krijgen

"De bio-boerderij van boer Bloemen leeft dankzij 38 vennoten

INTERNATIONAAL

NL: 'Biologische landbouw uitzonderen van milieuregels'

NL: Vooral mannen kopen biologische bloemen bij Shell-station

NL: Residuen in supermarktdruif houdt gemoederen bezig

NL: Albert Heijn introduceert biologische Max Havelaar-sinaasappels en –druiven

NL: €18 miljoen aan bio-zuivel

NL: Meerprijs bio 5,40 tot 5,88 cent per kilo melk

NL: Biologische landbouw in gemeente Veere?

NL: Praktische problemen bij koppeling biologische bedrijven

NL: Triticale kan deel krachtvoer biologisch melkvee vervangen

NL: WWW.BIOLOGISCH.NL --> MEER DAN 1 MILJOEN HITS !

DU: Zouten kunnen meeldauwschade in komkommer beperken

DU: Kwaliteit biologisch en gangbaar geteelde vissen gelijk

VK: Grootste biologische supermarktketen naar VK

FR: Biologische producten: de consumptie stijgt en toch loopt de Franse productie gevaar

DK: Denen houden overschot bio-melk

NATIONAAL

Biologische zuivelsector gaat afzetplatform oprichten

De Vlaamse biologische zuivelsector omvat een 23-tal melkveehouders. Ondanks een herhaaldelijke oproep aan het adres van gangbare melkveehouders blijft een verdere groei van de biologische melkplas in Vlaanderen voorlopig achterwege. Daarom neemt de beroepsorganisatie Belbior het initiatief om de efficiëntie in de keten te verhogen door te bouwen aan een afzetplatform.

Een verdere opschaling van de biologische zuivelsector is wenselijk, aldus bioketenmanager Paul Verbeke. Er is namelijk een reële vraag naar biologische melk van Vlaamse herkomst en een groter volume melk in dezelfde regio maakt ook het ophalen ervan goedkoper.

Om de markt verder te structureren wordt deze maand nog een project opgestart door Belbior, de beroepsvereniging van biologische landbouwers. Het doel is om verdere samenwerking doorheen de volledige zuivelketen te bewerkstelligen. Deze samenwerking moet leiden tot de oprichting van een afzetplatform voor Vlaamse biologische zuivel. Via het afzetplatform kunnen diverse bedrijven actief in de biologische zuivelsector samen werken aan gemeenschappelijke doelstellingen, luidt het.

Op die manier wil de sector komen tot een efficiëntere en grotere afzet. Dit kan door het maken van afspraken omtrent het assortiment, samenwerking in de commercialisering en het voeren van een gemeenschappelijke promotie. Hierbij zullen de diverse spelers op de Vlaamse biologische zuivelmarkt worden betrokken. Het project wordt uitgevoerd met financiële steun van de Vlaamse landbouwadministratie.

Bron: Vilt, 03/01/2005

Beperkte omzetsdaling bij veiling Brava

De meeste Vlaamse groenteveilingen melden een omzetsdaling voor 2004 van 19 tot 25 procent. Met een omzet van bijna 46 miljoen euro noteert de Brava-veiling 'slechts' een omzetsdaling van 3,3 procent. Maar de beperkte omzetsdaling is geen reden tot juichen, zo staat te lezen in een persmededeling. ... Hoewel de crisis nog helemaal niet achter de rug is, hebben de resultaten van het witloof de omzetsdaling getemperd.

Verder meldt BRAVA dat de biologische producten in 2004 goed waren voor 5 pct van de veilingomzet.

Bron: Vilt, 11/01/2005

"Boer moet weer loon naar werken krijgen"

Naar aanleiding van de landbouwbeurs Agriflanders konden lezers van Het Nieuwsblad zondagochtend vragen afvuren op een panel van deskundigen. Thema's waren het voortbestaan van familiale bedrijven, de concurrentie uit Oost-Europa, de waarde van biologische producten en het imago van de landbouw. "Het grootste probleem van de landbouwsector voor de komende jaren is de zoektocht naar middelen om meer toegevoegde waarde in eigen rangen te houden", liet landbouwminister Leterme verstaan.

De Vlaamse landbouw is relatief kleinschalig en ronduit familiaal georiënteerd. Maar voor gezinnen is het niet evident om een half miljoen euro of meer op te hoesten om een landbouwbedrijf op te starten. Omdat de schaalvergroting en kapitaalsintensiteit in de toekomst nog zullen toenemen, stelt zich de vraag naar nieuwe vennootschapsvormen. "Er moeten

antwoorden komen om de instroom van jongeren in de sector te vergemakkelijken", meent Leterme.

Van de concurrentie uit Oost-Europa moeten boeren en tuinders in Vlaanderen niet zozeer wakker liggen. "Sinds 1 mei hebben we een speciaal telefoonnummer waar problemen met toegetreten lidstaten kunnen gemeld worden", aldus Vanthemsche. "In totaal zijn 10 oproepen binnengekomen. Het is dus tijd om de nieuwe lidstaten niet meer als een bedreiging te beschouwen. Het zijn onze collega's". Boerenbond-voorzitter Devisch merkte op dat de tomaten uit Vlaanderen zouden verdwijnen bij de oprichting van de EU en dat dit nog eens zou gebeuren bij de toetreding van Spanje. "De concurrentie uit Oost-Europa wordt veeleer als foefje gebruikt door de verwerkende industrie om contractprijzen te drukken".

Devisch counterde ook de vraag over de vele subsidies die de land- en tuinbouw in Europa binnenrijft. "Indien alle overheden in rekening gebracht worden, gaat slechts 2 procent van het overheidsgeld naar landbouw. Ruim de helft van de landbouwproducten krijgt helemaal geen steun. Bovendien vragen boeren geen subsidies, maar wel een eerlijke prijs voor hun producten". Leterme is het ermee eens dat boeren die eerlijke verloning niet altijd uit de markt kunnen puren. "De maatschappij stelt terecht heel wat vragen aan de landbouw. Maar alle bovenwettelijke eisen inzake duurzame landbouw moeten door de overheid billijk vergoed worden".

Zijn bioproducten veiliger? Volgens Vanthemsche bestaat er niet zoiets als veilige en veiligere producten. "Bio is daarentegen een bewuste keuze om geen gebruik te maken van doorgedreven technologie. Het is een nichemarkt voor welvarende consumenten en ik denk dat dit de komende jaren zo zal blijven". Volgens Devisch moet de overheid niet zozeer de omschakeling van klassieke boeren maar wel de marktvraag voor biologische producten ondersteunen. "Al de rest zal dan automatisch volgen".

Volgens Vanthemsche heeft ons land sinds de dioxinecrisis "witter dan wit" gewassen inzake voedselveiligheid. Maar stilaan groeit het besef dat de Vlaamse boeren op het Europese toneel met gelijke wapens moeten kunnen strijden. "De nieuwe plannen van de federale overheid houden hier ook rekening mee", benadrukt de baas van het Voedselagentschap. Ongeremd chauvinisme in de Vlaamse winkelrekken zou echter een stap te ver zijn. "We mogen de export niet in het gedrang brengen", aldus Leterme. "In de relatie met de supermarkten moet de landbouwsector iets doen aan de versnippering van het aanbod".

Met het imago van de landbouw gaat het alvast de goede kant op. "Ondanks de sanitaire voorschriften gooien steeds meer bedrijven de boerderijpoorten open", stelt landbouwer Peter Broeckx vast. "Die inspanningen moeten we verder zetten, want de afstand tussen boer en voedingsproduct blijft groot". Op de vraag wat een boer gelukkig maakt, antwoordde Broeckx met een voorval van de nacht voordien. "Samen met mijn vrouw stond ik op om halfdrie 's nachts om een kalving te begeleiden. In de keuken vonden we een briefje van onze dochter waarop stond 'Koe gekalfd. Alles goed en wel'. Zoiets is voor ons belangrijk. De landbouw is immers een ontdekkingsreis naar een intense betrokkenheid met en zorg voor de natuur. Met de beroepsfierheid van een echte ondernemer".

Bron: Vilt, 09/01/2005

De bio-boerderij van boer Bloemen leeft dankzij 38 vennoten

Sinds kort is een hoeve aan het kerkplein van Sint-Kornelius Horebeke de thuishaven van Gastvrije Aarde, een bedrijf dat zich toelegt op de kweek van biologisch-dynamische groenten. Enkele overtuigde consumenten lieten er hun geld achter nog voor het opgericht was. Zonder die medefinanciering had het bedrijf niet eens bestaan, zeggen de oprichters.

'Samen met enkele overtuigde consumenten hebben we een naamloze vennootschap opgericht die de hoeve en 11 hectare grond heeft aangekocht", zegt landbouwer Luc Bloemen. Het is hoogst uitzonderlijk dat een landbouwer in Vlaanderen een beroep doet op zijn klanten om een boerderij te kopen, maar het biedt voor beide partijen belangrijke voordelen. "Omdat het voor ons onmogelijk was om eigenhandig 500.000 euro bijeen te harken, kozen wij voor een vennootschap die momenteel al 38 leden telt", verklaart Bloemen.

Voor de klanten is het zeker dat ze bij Gastvrije Aarde steeds terechtkunnen voor kwaliteitsvolle karaktergroenten, want tussen producent en consument zit er geen schakel meer. "Je proeft echt wel het verschil met de groenten uit de supermarkt", antwoordt vaste klant Geert Wisse op de vraag waarom hij in deze hoevewinkel zijn aankopen doet. Geert interesseert zich al jaren voor de natuur. "Zo ben ik in contact gekomen met biologisch-dynamische voeding."

Volgens cijfers van het Nationaal Instituut voor de Statistiek telt Vlaanderen ongeveer 240 biologische en 12 biologisch-dynamische bedrijven, wat overeenkomt met 1 à 2 procent van de totale landbouw. Biologisch-dynamisch landbouw is een stevig onderbouwde, kwalitatieve en duurzame teeltmethode die wereldwijd wordt toegepast en die haar extra kwaliteitsgaranties kenbaar maakt via het label Demeter. Het voornaamste onderscheid tussen biologisch-dynamisch en biolandbouw is de typische, holistische visie die aan de basis ligt en geconcretiseerd wordt in teeltvoorwaarden en -maatregelen. "Zij gebruiken nog minder mest dan in bio, tot maximaal 90 stikstofeenheden per hectare", verduidelijkt Bert De Caluwe van Integra, de onafhankelijke controleorganisatie in België. "Bodempreparaten op basis van koemest kunnen wel maar de bodem bedekken met zwarte folie is dan weer uit den boze. De regels zijn veel strenger, want bedrijven verbinden zich er enkel toe om geen pesticiden of kunstmest te gebruiken."

Het is niet toevallig dat de naam van het nieuwe bedrijf naar de aarde verwijst. "De planten en de bodem moeten doordrongen zijn van de aardekracht", overtuigt Luc Bloemen. "Het duurt normaal vier jaar vooraleer een traditioneel bewerkte akker geschikt is voor biologisch-dynamische landbouw." De bodem wordt gevoed met humuscompost van gras, stro en gehakseld hout. In de gangbare landbouw moeten de planten de drijfmest heel snel opnemen. Met humuscompost verloopt dat proces veel langzamer, waardoor de groenten naast stikstof ook andere spoorelementen opnemen zoals kalium, fosfor en magnesium, die veel trager vrijkomen. Gastvrije Aarde gebruikt sterkere graansoorten maar de akkers staan wel iets ijler. Volgens Bloemen haalt de gangbare landbouw een productie van ongeveer 9.000 kilo per hectare. "Terwijl wij aan 6.000 kilo zitten."

Als de voedingswaarde van wintergroenten vergeleken wordt met hun soortgenoten van vijftig jaar geleden, is er een verontrustende achteruitgang. Enkel humuscompost zorgt voor een ommekeer, want het garandeert een voldoende natuurlijke aanreiking van alle noodzakelijke elementen. Een minimale grondbewerking van de akker is vereist maar een bodem met een hoog humusgehalte hoeft niet per se geploegd te worden. "Wij halen heel goede resultaten met een kleine ploeg die normaal stenen ondergronden in de druiventeelt opentrekt. Dat lijken geen spectaculaire veranderingen maar voor de bodem is dat wel spectaculair."

De meeste groenten, ook biologische, komen voort uit selectief geteelde hybride rassen die een kruising zijn van het zaadvast ouderpaar en aanverwanten. De traditionele landbouw selecteert meestal op uiterlijke kenmerken. Voor de kolen vertaalt zich dat in de kilo's, terwijl het bij wortel zo ver gaat dat er gelet wordt op hoe hij in de bakken past.

"Omdat wij geen pesticiden gebruiken, pogen we enkel zaad van gezonde planten te selecteren." Gastvrije Aarde werkt samen met het Duitse Bioland, dat een internationale zaadbank van zaadvaste rassen beheert. "Zij zijn sterk geïnteresseerd in ons prei- en witloofzaad, terwijl wij Duitse wortels telen."

De laatste tien jaar is de druk van ziektes in de landbouw sterk toegenomen door de toenemende vervuiling van het grondwater. Daarbij komt dat het opnemend vermogen van de bodem veel te laag ligt, waardoor de helft van de voedingsstoffen verliezen zijn. Boer Bloemen gelooft toch in een bloeiende toekomst en is ervan overtuigd dat bio- en gangbare landbouw ooit nog samenkomen. "Omdat het niet anders kan."

Bron: De Morgen, 03/01/2005

INTERNATIONAAL

NL: 'Biologische landbouw uitzonderen van milieuregels'

De biologische sector moet ijveren voor een 'status aparte' in de regelgeving. De overheid maakt namelijk regels voor 'gemiddelde bedrijven'. Biologische bedrijven werken anders, veel meer gericht op een gezonde bodem en zouden daarom uitgezonderd moeten worden van allerlei milieuregels. Dat zei Wageningen professor Jan Douwe van der Ploeg tijdens de sectoravond van LTO Noord voor de biologische sector op 11 januari in Purmerend.

Volgens Van der Ploeg is de biologische sector op dit moment de enige op het platteland die groeit. Maar de biologische boeren en tuinders zullen de kwaliteit van hun producten beter moeten onderbouwen, willen zij ook niet door goedkope importen in de "citroenpers" terecht komen. Daarom moeten zij het onderzoek beter aansturen, stelde Van der Ploeg.

Bron: Het Land- en Tuinbouwblad, 15/01/05, knipsel uit: AgriHolland

NL: Vooral mannen kopen biologische bloemen bij Shell-station

Shell is vorig jaar gestart met de verkoop van grote boeketten biologische bloemen bij pompstations. Het zijn meestal mannen die de forse ruikers meenemen en vaak niet in de gaten hebben dat het om biologische bloemen gaat, zo bleek uit onderzoek van Kitty Koelemeijer van Adfontes marketing, dat op 26 november gepresenteerd werd op een bijeenkomst van Bio Flora bij het Productschap Tuinbouw (PT) te Zoetermeer.

"De belangrijkste motieven voor de mannen om bloemen bij de pomp te kopen zijn dat ze haast hebben en nog iets willen goedmaken", zei Koelemeijer. Zij deed onderzoek bij benzinestations, supermarkten en tuincentra naar de mogelijkheden om biologische bloemen en bloembollen te verkopen. Hierbij ontwikkelde Koelemeijer – in samenwerking met het PT - verkoopstrategieën om deze biologische geteelde gewassen onder de aandacht van het winkelend publiek te brengen.

Marketinggoeroe Paul Turken gaf de biologische bloemensector nog een aantal tips mee. "Zoek het bij de afzet van deze bloemen vooral in de cadeaumarkt. Biologische bloemen doen het niet goed op een prijsmarkt. Verkoop de ruikers als cadeauartikel; dat werkt bij Shell ook uitstekend."

Ook de Rabobank werkt mee om de afzet van biologische bloemen te vergroten. In een proef gaat de bank bij verjaardagen van medewerkers of bij andere feestelijkheden biologische bloemen betrekken van Floriënt Express. Verder ondersteunt het Productschap Tuinbouw (PT) een plan van handelsbedrijf Florganic met ruim 230.000 euro om de afzet van biologische bloemen te vergroten in binnen- en buitenland.

Bio Flora is een onderdeel van de Task Force Markttontwikkeling Biologische Landbouw van het ministerie van LNV. De Task Force probeert de afzet van biologische producten in Nederland te stimuleren. Op de bijeenkomst van 26 november hebben negentien organisaties, verenigd in Bio Flora, een intentieverklaring getekend waarin ze vergroting van de markt van biologische sierteeltproducten nastreven.

Bron: Productschap Tuinbouw, 04/01/05, knipsel uit: AgriHolland

NL: Residuen in supermarktdruif houdt gemoederen bezig

De jongste actie van ondermeer Milieudefensie in de langdurige campagne tegen residuen op groenten en fruit heeft veel stof doen opwaaien. Milieudefensie deelde op 9 december jl. een rode kaart uit aan Super de Boer vanwege de aanwezigheid van landbouwgif op druiven. De organisatie roept consumenten op Super de Boer voorlopig te boycotten. Laurus betichtte Milieudefensie van een lastercampagne en kreeg onmiddellijk bijval van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA). De VWA nam afstand van de conclusies van Milieudefensie over druiven bij Super de Boer. De Keuringsdienst van Waren onderschreef de verdediging van Laurus waarin wordt gesteld dat Milieudefensie bij de meting gebruik heeft gemaakt van verkeerde kengetallen. De Voedsel en Waren Autoriteit bevestigde in een persbericht dat de door Milieudefensie gemeten hoeveelheden gif niet schadelijk zijn voor de volksgezondheid. 'Voor deze stoffen zijn importtoleranties aangevraagd en het College Toelating Bestrijdingsmiddelen heeft geoordeeld dat deze veilig toegepast kunnen worden. Het Ministerie VWS verwacht dat de nieuwe maximaal toegelaten waardes in januari gepubliceerd kunnen worden', aldus de VWA.

Begin deze week heeft VVD-Kamerlid Janneke Snijder Kamervragen gesteld. Snijder wil weten of er sprake is van overtreding van de Warenwet en of er risico's zijn voor de volksgezondheid. Milieudefensie heeft de hand weten leggen op een in augustus verstuurde VWA brief aan The Greenery. Daarin wordt gemeld dat, vooruitlopend op een CBT besluit om hogere toleranties van de pesticide quinoxifen in fruit uit Zuid-Europa toe te staan, de VWA daarop zal anticiperen en deze hogere waarden alvast zal aanhouden.

Milieudefensie haalt in haar persbericht van 15 december fel uit naar de handelswijze van de VWA. Ze verwijt de VWA dat zij aanzet tot het overtreden van de wet en de normen daarop aanpast, terwijl uit onderzoek blijkt dat 'het heel goed mogelijk is om groente en fruit te produceren zonder overmatig gebruik van landbouwgif'.

Bron: Biofood online, 03/01/2005

NL: Albert Heijn introduceert biologische Max Havelaar-sinaasappels en – druiven

Vanaf vandaag kunnen klanten in de grotere Albert Heijn-winkels handsinaasappels en witte, pitloze druiven met het EKO én Max Havelaar-keurmerk kopen. Deze producten volgen na de introductie van bananen, avocado's en mango's: producten met zowel een biologisch als sociaal keurmerk. Albert Heijn komt hiermee tegemoet aan de vraag van een groeiende groep klanten naar verantwoorde producten.

De producten zijn seizoensgebonden en daardoor niet het hele jaar verkrijgbaar. De witte druiven zijn afkomstig uit Zuid-Afrika en zijn tot begin maart verkrijgbaar. De sinaasappels komen uit Egypte en liggen tot en met eind april in de winkels.

Bron: Max Havelaar, 17/01/05, knipsel uit: AgriHolland

NL: €18 miljoen aan bio-zuivel

In het derde kwartaal van 2004 bedroegen de consumentenbestedingen aan biologische zuivel ongeveer €18 miljoen.

Dat is circa 18% van de consumentenbestedingen aan biologische voedingsmiddelen, te weten €99 miljoen. Ten opzichte van het derde kwartaal 2003 is de totale omzet met 5,7% gestegen. Biologisch heeft een aandeel van 1,72% van de totale consumentenbestedingen van €5,75 miljard. Bio-zuivel beslaat zelfs 3% van de consumentenbestedingen aan zuivelproducten. De stijging van 1% voor de biologische dagverse zuivel wordt vooral geboekt door melk, yoghurt en vla. Kaas en boter hebben het moeilijker.

Biologisch is door de supermarkten niet ingezet in de supermarktoorlog. Doordat de supers bio-zuivel nog altijd als een nichemarkt zien, houden ze vast aan de hogere marges. De omzet

van gangbare zuivel is in het derde kwartaal wel gedaald. De omzet van gangbare zuivel heeft wel een tik van de prijzenoorlog gekregen.

Bron: zibb.nl, 03/01/2005

NL: Meerprijs bio 5,40 tot 5,88 cent per kilo melk

De meerprijs van biologische melk ten opzichte van gangbare melk bedraagt in 2005 bij Campina (Ecomel) 5,88 cent per kilo melk. Bij Friesland Foods is de plus boven gangbaar 5,4 cent.

De looptijd is wel verschillend. Het contract bij Campina betreft slechts een jaar, terwijl dat bij Friesland Foods drie jaar is. Overigens conformeren CZ Rouveen, Hooidammer Kaas, Veco en Ekomelk op Maat (voorheen Bastiaansen) zich aan de Campina-prijs. Aurora in Ottersum (L.) is de enige biologische zuivelfabriek die een melkprijs hanteert die niet is gelieerd aan de gangbare melkprijs.

De looptijd bij Campina is een jaar omdat 2005 een overgangsjaar is. Vanaf 24 augustus 2005 moet 100 % biologisch worden gevoerd. Uit een recent kostprijsonderzoek van het Praktijkonderzoek van de ASG kwam naar voren dat vanaf dat moment gemiddeld een plus van 7,1 boven gangbaar nodig is. De overstap naar 100 procent biologisch voeren betekent namelijk een kostprijsverhoging van 2,3 cent per kilo melk. Maar omdat die kostprijsverhoging zich pas vanaf 24 augustus laat voelen, is De Natuurweide (landelijke vereniging biologische melkveehouders) akkoord gegaan met een plus van 5,88 cent.

De biologische melkveehouders dragen in 2005 geen halve cent per kilo melk meer af voor promotie-doeleinden. In 2004 was dat nog wel het geval.

Tip: Mest biokoe zelf af

Mest als biologische melkveehouder zelf uw uitstootkoeien af. Recent onderzoek van Praktijkonderzoek van de ASG en het LEI leert dat een Holsteinkoe, die door afmesten in classificatie stijgt van P+ naar O0 en 30 kilo slachtgewicht wint, totaal € 150 meer waard wordt. De afmestperiode is daarbij twee maanden, waardoor de meeropbrengst € 2,50 per dag bedraagt. Als u voor die € 2,50 de koe goed kunt voeren, is afmesten dus rendabel.

Bron: Zibb.nl, 29/12/2004

NL: Biologische landbouw in gemeente Veere?

Het is de gemeente Veere niet gelukt afspraken te maken met landbouwers over omschakeling naar duurzame en/of biologische landbouw. Belangrijkste oorzaak voor het mislukken is het feit dat er bij de consument onvoldoende vraag is naar biologisch geteelde landbouwprodukten. B en W zijn niet van plan bij de pakken neer te gaan zitten. Het college wil bekijken of er meer samenwerkingsmogelijkheden zijn tussen de landbouw, zorgaanbieders en toerisme en recreatie.

De landbouw in de gemeente Veere is nog steeds een economische sector om rekening mee te houden. Het college omschrijft de landbouw als een 'onmisbare schakel als het gaat om natuur- en landschapsbeheer en toeristische beleving van het achter de kust gelegen achterland¹. Walcheren is, aldus B en W in het sociaal-economisch beleidplan, ondenkbaar zonder haar akkers, weilanden en koeien. Ongeveer tachtig procent van het buitengebied bestaat uit landbouwgronden. Er zijn ruim vierhonderd bedrijven actief, die werk bieden aan bijna duizend mensen. Akkerbouw is veruit in de meerderheid, gevolgd door boerderijen met koeien of een combinatie van beide.

Begroting

In de begroting van 2004 is door de gemeenteraad bepaald dat de landbouw meer toekomstperspectief heeft als een deel omschakelt naar duurzame en/of biologische landbouw.

Dagrecreatie

Andere mogelijkheden zijn het telen van andere gewassen en het zoeken naar ¹groene¹ vormen van dagrecreatie. Het college zou proberen prestatie-afspraken te maken met de agrarische sector. De biologische landbouw zou met tien procent moeten groeien ten opzichte van de traditionele landbouw.

In een tussentijdse rapportage aan de gemeenteraad stelt het college nu vast dat het zeer moeilijk is om dergelijke prestatie-afspraken te maken. De kosten voor omschakeling zijn vrij hoog. Het grootste probleem is echter het feit dat alleen bij voldoende afzet of vraag van de consument het interessant is om te veranderen.

Conclusie

Het college concludeert dat het zich in goed gezelschap bevindt met onder meer de Consumentenbond en Albert Heijn. Ook zij zijn er niet in geslaagd om hun klanten ertoe te bewegen meer biologische producten te kopen. "Blijkbaar³, aldus B en W van Veere, "is de praktijk nog steeds dat de meeste consumenten meer naar de inhoud van hun beurs kijken dan naar de herkomst van hun etenswaren.³

Het college wil het onderwerp biologische landbouw blijven bespreken in het overleg met vertegenwoordigers van de sector. Ook kan het één van de thema's zijn van een brede conferentie over de landbouw in de loop van dit jaar.

Bron: Agripress, 03/01/2005

NL: Praktische problemen bij koppeling biologische bedrijven

In 2003 is op initiatief van biologische boeren in Friesland, Groningen en Drenthe gestart met het project 'Koppeling van biologische bedrijven in Noord-Nederland'. Een van de doelstellingen van het project is het vormen van duurzame netwerken tussen biologische bedrijven waarin tot wederzijds voordeel wordt samengewerkt in het uitwisselen van biologische mest, voer en stro. De geografisch verdeling van de deelnemers is één van de praktische problemen bij bedrijfskoppeling. Van de 52 deelnemers zijn er 16 met akkerbouw, en deze wonen op één na allen in de strook van Friesland en Groningen tegen de Waddenzee aan.

De verregaande ontmenging en specialisatie is een ander probleem met als gevolg dat akkerbouw- en veehouderijbedrijven elkaar niet gemakkelijk kunnen aanvullen.

Voldoende aanbod van ruwvoer op de merendeels extensieve veehouderijbedrijven, veel mest in de vorm van drijfmest, tarwe dat weggaat (of weg zou moeten gaan) voor baktarwe, intensieve akkerbouwbedrijven met een minimaal aandeel granen voor stro en voergraan zijn ook factoren die maken dat complementariteit zich maar in enkele gevallen voordoet.

"Om een stap verder te komen in het sluiten van kringlopen organiseer ik netwerkbijeenkomsten voor biologische boeren en tuinders. Zij maken met elkaar kennis en leggen contacten. Ook laat ik bijvoorbeeld een van de boeren uitleggen hoe hij met zijn eigen voerproductie bezig is. Boeren leren heel veel van elkaar", aldus Harm de Vries projectleider van het Noord-Nederlandse koppelproject.

"We werken niet met vaste, geografisch bepaalde of sectorale groepen boeren. Bij bedrijfskoppeling is het juist van belang sectoroverstijgend en regio-overstijgend te werk te gaan. Een koppeling is geen huwelijk. Bij voorkeur heb je een langdurige samenwerking maar het kan best dat je incidenteel losse producten wil afzetten of afnemen. Dan is het goed als je een groot netwerk hebt van potentiële afnemers of leveranciers", aldus De Vries.

"Afstand moet niet worden gezien als een belemmering maar als een realiteit. Met het gebruik van een Combi-vrachtwagen - waarop in een keer 36 ton kan worden meegenomen - is de afstand van minder belang."

De tip van Harm de Vries is: werk met een vast contact in een groot netwerk.

Het koppelproject organiseert op 13 januari een avond met Agrifirm en Cebeco over hun rol in de kringloop van nutriënten. De avond wordt gehouden in de Hamster Mieden, De Buorren 66 in Drogeham en begint om 20.00 uur.

Het koppelproject wordt gefinancierd door de provincies Friesland, Groningen en Drenthe, LASER, de deelnemers en de Triodos Bank. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Harm de Vries, tel. 06 - 20 44 32 25. Meer informatie staat ook op de website www.ringadvies.nl.

Bron: RINGadvies, 10/01/05, knipsel uit: AgriHolland

NL: Triticale kan deel krachtvoer biologisch melkvee vervangen

Koeien voeren op 90% van de eiwitbehoefte hoeft geen effect te hebben op de melkproductie. Daarbij kan straffeloos 2 kilo krachtvoer worden vervangen door gemalen triticale. Dit blijkt uit de resultaten van een voederproef die op proefboerderij Aver Heino is uitgevoerd in het kader van het zoeken naar oplossingen voor de verplichting om vanaf augustus 2005 volledig biologisch te gaan voeren.

Volgens de Europese regelgeving moet vanaf augustus 2005 al het voer in de biologische melkveehouderij van biologische oorsprong zijn. Een gevolg hiervan zal zijn dat biologisch krachtvoer duurder wordt. Praktijkcentrum Aver Heino onderzoekt daarom de mogelijkheden om de eiwitvoorziening van melkvee te optimaliseren, want juist bij eiwitrijke voeders wordt een aanzienlijke prijsstijging verwacht.

Grasklaver is op het biologisch melkveebedrijf de belangrijkste eiwitbron. Dit eiwit bestaat voor een groot deel uit onbestendig eiwit en wordt daardoor vaak niet maximaal benut. In een voederproef op Aver Heino is onderzocht of de koeien met een rantsoen met extra pensafbreekbare koolhydraten uit triticale het onbestendig eiwit uit grasklaver beter kunnen benutten. De gedachte is dat koeien zo meer microbieel eiwit kunnen vormen in de pens, waardoor er minder darmverteerbaar eiwit (DVE) in het rantsoen nodig is.

In de proef werd een rantsoen gegeven dat in 100% van de norm voor eiwitbehoefte voorzag en daarnaast een rantsoen dat 90% van de norm voor eiwitbehoefte dekte. In beide rantsoenen werd daarnaast een variant aangebracht. In het ene geval werd 2 kg krachtvoer vervangen door gemalen triticale en in de andere variant werd alleen krachtvoer gegeven.

Op basis van de eerste resultaten van deze proef werd geen effect gevonden op voeropname en melkproductie als 10% onder de gebruikelijke eiwitnorm werd gevoerd. Dit resultaat biedt aanknopingspunten om een besparing van eiwit mogelijk te maken. Het aandeel eiwitrijke grondstoffen in krachtvoer kan worden verlaagd of er kunnen grondstoffen gebruikt worden met een lagere DVE-waarde. Vervanging van 2 kilo krachtvoer door 2 kilo triticale gaf geen verschillen in voeropname en melkproductie. Veehouders die de mogelijkheid hebben om zelf graan te verbouwen of voordelig aan te kopen kunnen daarmee besparen op hun krachtvoeraankoop.

Bron: Biofoon, 14/01/05, knipsel uit: AgriHolland

NL: WWW.BIOLOGISCH.NL --> MEER DAN 1 MILJOEN HITS !

Sinds de start van www.biologisch.nl op 1 juli 2000 hebben we meer dan 1 miljoen hits geteld op onze site. Het aantal bezoekers was in deze periode van 3,5 jaar ruim 130.000. Het aantal hits per bezoeker komt daarmee op 8,2.

Het afgelopen jaar steeg het aantal bezoekers van www.biologisch.nl met 28 % ten opzichte van 2003 naar ruim 50 duizend per jaar. Een grafiek van deze ontwikkeling is te zien op www.biologisch.net

Een verklaring voor het immer stijgende aantal bezoekers is dat de interesse in bio nog steeds toeneemt. Experts verklaren in vaktijdschriften dat biologische voeding de belangrijkste trend is bij supermarkten en detaillisten.

Zodra de huidige prijzenslag een nieuw stabiel evenwicht heeft bereikt mogen we dan ook verwachten dat de communicatie in de media weer verschuift van prijs naar kwaliteit. En dat past toch iets beter bij de goede voornemens die we maken aan het begin van een nieuw jaar !

Bron: www.biologisch.nl, 10/01/2005

DU: Zouten kunnen meeldauwschade in komkommer beperken

Met het gebruik van zouten kan de schade door meeldauw in de biologische teelt van komkommer worden beperkt. Dat blijkt uit onderzoek van de universiteit van Bonn. In het Duitse onderzoek bleek de schimmelziekte via een bladbehandeling met een mengsel van verschillende bemestingszouten, gecombineerd met een extract van varkensgras (*Polygonum*), goed onder controle te houden. Er trad wel enige beschadiging van het blad op.

De beste bestrijding van de meeldauwschimmel werd geleverd door een oplossing van 0,1% mangaanchloride en 1% patentkali en 1% van het extract uit varkensgras. Nadere analyse liet zien dat de behandeling toxisch werkte in de verschillende stadia van de schimmelsporen en de hyphen. De zouten veroorzaakten wel enige verkleuring van het blad. Door het gebruik van uitvloeiers kon de schade wel wat worden beperkt.

Bron: Forschung Oekolandbau, 12/01/05, knipsel uit: AgriHolland

DU: Kwaliteit biologisch en gangbaar geteelde vissen gelijk

Duitse wetenschappers verbonden aan het Institut für Fischereitechnik und Fischqualität en het Institut für Fischereiökologie, hebben onderzoek gedaan naar het verschil tussen de kweek, voeding en productkwaliteit in de biologische en de gangbare visteelt. In het project werden twee biologische en drie gangbare forellenkwekerijen met elkaar vergeleken. De kwaliteit van de biologisch en gangbaar geteelde vissen was in het onderzoek gelijk.

In twee voerproeven werden biologische voeders en gangbare voeders vergeleken qua groeieresultaat, voederconversie en eiwitbenutting. Ook werd daarbij de stikstofuitscheiding van de forellen betrokken.

Met conventionele voeders was de groei hoger en het voerverbruik gunstiger. De oorzaak daarvoor wordt gezocht in het verschil in de eiwit-energieverhouding in de voeders. In het gangbaar forellenvoer wordt vismeel verwerkt, waarvoor in de verschillende wereldzeeën vis wordt gevangen. In biologisch visvoer wordt daarvoor een alternatief gezocht door alleen resten uit de visverwerking te gebruiken. In de praktijk heeft dat voer een hoger ruw as-gehalte. De wetenschappers adviseren in hun rapport duidelijke richtlijnen voor de productie van biologisch visvoer vast te leggen.

De stikstofbelasting van het water hangt samen met de benutting van het voer en was hoger op de biologische forellenkwekerijen.

De productkwaliteit van de forellen was voor alle bedrijven goed. Er was alleen wat verschil in het vetgehalte van de vissen. Er kon echter geen verband tussen de kweekmethode en kwaliteitsaspecten van de vissen worden gelegd.

Bron: Forshung Oekolandbau, 03/01/05, knipsel uit: AgriHolland

VK: Grootste biologische supermarktketen naar VK

's Werelds grootste biologische en natuurlijke supermarktketen, het

Amerikaanse Whole Foods Market, slaat zijn vleugels uit naar het Verenigd Koninkrijk en kan daarmee uitgroeien tot een serieuze concurrent voor de Britse supermarktketen Waitrose. De komende jaren wil Whole Foods Market in de koopkrachtige Londense agglomeratie vermoedelijk zes grote supermarkten onder eigen naam openen. Het bedrijf kocht in 2004 een kleine keten winkels in Londen, genaamd Fresh and Wild.

Whole Foods Market kende het afgelopen jaar een omzet van bijna 3,9

miljard dollar. Het bedrijf, dat zijn wortels heeft in de Texaanse hoofdstad Austin, heeft nu in de Verenigde Staten ruim 160 winkels en ziet zijn omzetten per jaar met percentages van twee cijfers stijgen. Voorzitter van de Raad van Bestuur (en tevens medeoprichter) John Mackey verwacht dan ook in 2010 een omzet te halen van 10 miljard dollar.

Whole Foods Market boekt zijn succes met de verkoop van voedingsmiddelen van hoge kwaliteit, waaraan een daarmee samenhangend prijskaartje hangt. Op dit moment zit het in de Verenigde Staten nog steeds in een overgangsfase van bijna uitsluitende afhankelijkheid van de 'foodies' als klanten naar een meer gemiddelde supermarkt, met overigens nog steeds producten van de hoogste kwaliteit. Volgens Mackey moet het bordje 'best organic grocer' worden vervangen door 'best grocer'.

De nieuwe klanten komen af op de kwalitatief goede producten en de geboden dienstverlening (binnen tweeënhalve meter van een medewerker moet elke klant hulp worden aangeboden). Hoewel de klanten die gezonder willen leven nog steeds tweederde deel van het klantenbestand uitmaakt, komt de groei in het klantenbestand van de mensen die meer willen betalen voor vers voedsel en voedsel van hoge kwaliteit. Bovengemiddelde inkomens en pleidingsniveaus zijn kenmerkend voor het klantenbestand.

Dit zijn overigens ook allemaal kenmerken van het Waitrose-klantenbestand: 3% detailhandelsmarktaandeel in het VK; 14% biologische markt; klantenbestand hogere middenklasse.

Mackey is absoluut niet bezorgd over het feit dat alle concurrerende supermarkten inmiddels biologische en natuurlijke producten aanbieden. Hij is ervan overtuigd dat het concept van alle boodschappen doen in één winkel niet meer van deze tijd is en dat de klanten zijn winkel zullen blijven binnenlopen voor vers vlees, verse vis en verse groenten. Zijn winkels hoeven dan ook niet alle producten te voeren; dat wordt aan het plaatselijke en regionale management overgelaten.

De winkels hebben meer dan gemiddeld mensen fulltime in vaste dienst en hebben een lager dan gemiddelde omloopsnelheid van personeel. De voorzitter van de Raad van Bestuur mag overigens niet meer dan 14 maal het salaris van de minst betaalde werknemer in het bedrijf verdienen.

Buitenlandse expansie is niet in de eerste plaats aantrekkelijk voor aandeelhouders, want risicovol, maar vooral belangrijk voor het scheppen van nieuwe aanvoerlijnen voor verse producten. In de filosofie van Mackey zit het beste gewin voor de aandeelhouders meestal in het langetermijnbeleid.

Bron: LBAActualiteiten, 07/01/05, knipsel uit: AgriHolland

FR: Biologische producten: de consumptie stijgt en toch loopt de Franse productie gevaar

Samenvatting

Volgens een CSA studie die gevraagd werd door l'Agence Bio en vandaag uitgegeven werd, hebben 44% Fransen in 2004 regelmatig biologisch voedsel gegeten tegenover 37% in 2003. Toch blijft de Franse productie steken, zegt de FNAB, en is het aantal omschakelingen fors gedaald in 2004....

Volledig artikel

Avec un nombre de consommateurs en hausse, fidélisés et prêts à augmenter leurs achats, la bio est l'un des seuls secteurs alimentaires qui progresse en France. souligne la Fédération Nationale d'Agriculture Biologique des régions de France (FNAB) qui "accueille avec plaisir" les résultats du deuxième baromètre des consommations de produits biologiques, publiés aujourd'hui par l'Agence bio.

Il ressort de ce Baromètre que :

44% des Français ont consommé au moins un produit bio en 2004, contre 37% en 2003.

42% des Français ont acheté des aliments biologiques au cours des 4 dernières semaines, contre 33% l'an passé (à la même période).

- les produits bio phares sont les fruits et légumes, les œufs et le pain, suivis des produits laitiers et des volailles : généralement, 40% des consommateurs de ces produits sont fidèles, environ 1/4 des consommateurs de ces produits sont nouveaux.

- parmi les consommateurs bio, plus d'1/3 sont fidèles à au moins une famille de produits bio (hors épicerie et vin) en 2004, alors qu'ils n'étaient qu'1/4 en 2003.

- et, toujours, 84% des Français qui ont une image positive des produits biologiques.

Pourtant si les chiffres publiés peuvent paraître encourageant la FNAB regrette que cette hausse de la consommation profitera avant tout aux productions venant du reste de l'Europe ou du monde.

"Avec des conversions quasiment nulles en 2003, et seulement 700 pour 2004, la France n'est pas prête de rattraper son retard sur le reste de l'Union Européenne. Un manque de volonté politique et de vision à long terme, le refus du secteur de la production conventionnelle de voir en la bio autre chose qu'une niche, avec un lobby dont on connaît l'efficacité pour détourner les aides environnementales vers à notre détriment, les difficultés rencontrées pour structurer les filières et massifier l'offre, l'image de la bio que beaucoup aimeraient réserver aux consommateurs les plus aisés, le refus de considérer la bio comme un véritable mode de développement agricole, sont parmi les facteurs expliquant la situation paradoxale de la France. "explique la FNAB qui "s'engage à convaincre rapidement Dominique Bussereau de l'urgence qu'il y a à développer la production biologique en France et à privilégier et soutenir l'excellence environnementale comme le souhaite la majorité de nos concitoyens."

Bron: AM / Cyberagri, 01/2005, knipsel uit: De Probila-Newsflash

DK: Denen houden overschot bio-melk

De Deense biologische melkveehouderij kampt al jaren met een overschot. Nu de consumptiegroei stagneert wordt het probleem groter.

De consumptie van biologische zuivel is in 2004, na jaren van groei, gestabiliseerd rond de 135 miljoen kilo. Een productie van ongeveer 200 miljoen kilo zou daarom beter passen meent het zuivelconcern Arla Foods. Dit meldt het blad LandbouwActualiteiten.

De productie is ondanks afname nog altijd vele malen groter. In het lopende quotumjaar wordt er 367 miljoen kilo geproduceerd. Minder dan de helft van de melk wordt ook werkelijk als biologisch verkocht. Het aantal biologische melkveehouders is sinds 2000/2001 afgenomen van 827 tot 513.

Bron: Zibb.nl, 18/01/2005

Colofon

De Biotheek Netknipsels worden uitgegeven door Bioforum Vlaanderen in het kader van het Biotheekproject. De Biotheek is het informatiepunt voor de biologische landbouw en voeding, te consulteren op www.biotheek.be. U kan de Biotheek ook een vraag stellen via 078 151 152 of mijnvraag@biotheek.be.

Deze knipselkrant verschijnt wekelijks met actuele informatie over de nationale en internationale biosector. De berichten worden zonder tekstwijziging (hooguit ingekort) geknipt en geplakt, met vermelding van hun bron. Samenstelling: Petra Tas. Nieuwtjes en evenementen kunnen steeds voor opname doorgestuurd worden aan petra.tas@bioforum.be. Momenteel wordt de knipselkrant verzonden naar ruim 1500 relaties binnen de sector, de overheid en sympathisanten van de 10op10-campagne.

Aanmelden kan via de website: surf naar www.bioforum.be/nieuwsbrief.asp.

Oude nummers kunnen opgevraagd worden bij biotheek@bioforum.be. Afmelden kan via een eenvoudig mailtje naar biotheek@bioforum.be.